

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВО-ЦИВІЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ

**РЕГІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ І НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

просп. Центральний, б. 54 а, м. Северодонецьк, Луганська область, Україна, 93405
тел. (+38 06452) 41103, E-mail: uns@luga.gov.ua

ПРОТОКОЛ № 4

м. Северодонецьк

21 лютого 2019 року

Головував: Заступник голови облдержадміністрації, заступник голови регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій **Клименко Юрій Юрійович**.

Присутні: члени комісії (за списком), запрошені (за окремим списком).

І. Про стан виконання заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації на шахті «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» та необхідність виконання робіт, спрямованих на уникнення погіршення техногенної і екологічної обстановки внаслідок подальшого затоплення шахт.

(Малишевський І.В., Медведчук С.М., Тіхонов О.В., Корчагін П.О., Хозіна М.П., Сурай В.А., Кодрик А.І.)

В області виникла загроза техногенної катастрофи внаслідок підтоплення регіону та діючих вугледобувних підприємств шахтними водами.

Вугледобувні підприємства Первомайсько-Стаханівського вугледобувного району гідрогеологічно пов'язані, тому шахтні води шахт «Первомайська», «Голубівська», «Ім. С. М. Кірова», «Бежанівська» (тимчасово окупована територія), що не відкачуються, через затоплену шахту «Родіна» перетікають на діючу шахту «Золоте» ДП «Первомайськвугілля».

02.05.2018 р в 11ч.30 хв. На ОП «Шахта «Золоте» стався прорив води на горизонті 775 м, у результаті збільшення водопритоку із шахти «Первомайська» через затоплену шахту «Родіна». Загальний водопріток під час аварії склав 2000 м³/год.

Міністерству енергетики та вугільної промисловості України з резервного фонду державного бюджету згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 265-р виділено 131,2 млн грн для здійснення першочергових невідкладних заходів, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку із затопленням шахт Первомайсько- Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області.

Станом на 31.12.2018 фактично освоєно 82,4 млн грн. З виділених бюджетних коштів через затримку в освоєнні повернули назад в бюджет 48 597 694 грн. Заходи із запобігання виникненню надзвичайної ситуації реалізовані не в повному обсязі. Загроза затоплення шахт та регіону не ліквідована.

На технічній раді ДП «Первомайськвугілля» прийнято рішення провести коригування проекту, кінцевою метою якого є наступ на воду і її відкачування до гор. 775 м, з відновленням гірничих робіт на гор. 775 м.

У разі невиконання заходів із запобігання затопленню шахт «Золоте», «Карбоніт», «Радуга», «Гірська» виникає загроза негативних екологічних та техногенних наслідків, а саме: підтоплення та заболочення земельних ділянок, промислово-цивільних забудов; забруднення поверхневих водних об'єктів, річок Комишувахи та Сіверського Дінця, питних джерел; зрушення, просідання та зсуви гірничої породи, просідання земної поверхні; неорганізований та неконтрольований вихід шахтних газів на земну поверхню.

На сьогодні змонтоване насосне обладнання працює в безперервному режимі, приток води складає 920 м³/год. та поступово збільшується. Очікується збільшення притоку води після весняного паводку до рівня 1500-2000 м³/год. Зберігається загроза прориву води, збільшення масштабів та наслідків надзвичайної ситуації. Для продовження виконання робіт потрібно відновити фінансування.

Крім того, очисні споруди шахти були розраховані на обсяг води 270 м³/год., що унеможлиблює очищення підвищеного притоку води. Існує необхідність розробки та впровадження проекту очищення шахтних вод відповідно до припливу 2000 м³/год.

Існує потреба в завершенні реконструкції водовідливного комплексу на шахті «Золоте» в повному обсязі і комплексному підході в розробленні та реалізації проекту будівництва комплексу очисних споруд, введення в експлуатацію якого вирішить не тільки питання приймання та очистки шахтних вод, а й екологічні питання Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону.

Також вбачається потреба в залученні експертів Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту для отримання експертної оцінки щодо подальшого можливого розвитку надзвичайної ситуації.

Облдержадміністрація листом від 24.01.2019 № 6/10-457 звернулась до Міненерговугілля з питання подальшої реалізації проекту «Здійснення першочергових невідкладних заходів, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку із затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області».

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України листом від 31.01.2019 № 04/34-1074 зазначило, що вирішення питань реалізації проекту «Здійснення невідкладних заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації...», розроблення та реалізації проекту будівництва комплексу очисних споруд потребує координації дій і сприяння місцевих

територіальних органів державної влади, зокрема Луганської облдержадміністрації безпосередньо. Зазначені проблеми, пов'язані з незавершеним виконанням проектів у 2018 році, свідчать про нагальний характер невідкладності їх вирішення у 2019 році. Основним питанням з реалізації проектів є питання визначення джерел їх фінансування в поточному році. Враховуючи невідкладний характер реалізації заходів із запобігання розвитку та поширенню надзвичайної ситуації у зв'язку із затопленням шахт в Луганській області, велику залежність всього регіону від реалізації проектів в повному обсязі, найбільш реалістичним з точки зору своєчасності та прискорення виконання заходів вбачається можливість фінансування заходів за рахунок резервного фонду державного бюджету на 2019 рік. Водночас Луганській облдержадміністрації запропоновано розглянути можливість фінансового забезпечення розробки проекту за рахунок коштів, виділених на розв'язання екологічних питань або з інших джерел.

Наразі ситуація на шахті «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» аварійно-стабільна, приток води складає $920 \text{ м}^3/\text{год.}$, насосне обладнання працює в безперервному режимі. Електрозабезпечення водовідливного комплексу здійснюється однією лінією електропередач, резервна лінія електропостачання відсутня. Оскільки резервна лінія відсутня, то виникнення можливої аварійної ситуації і припинення електропостачання призведе до знеструмлення водовідливного комплексу та подальшого неконтрольованого затоплення.

Для попередження забруднення р. Комишуваха і далі р. Лугань та р. Сіверський Донець необхідно забезпечити ефективне очищення шахтних вод, а саме необхідне будівництво ставків-відстійників шахтних вод для очищення води в об'ємі не менше $2000 \text{ м}^3/\text{годину}$.

За результатами доповіді та з урахуванням обговорення **комісія вирішила:**

1. Інформацію ДП «Первомайськвугілля» про стан виконання робіт з реалізації проекту «Здійснення невідкладних заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку з затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області», необхідність розробки та впровадження проекту очищення шахтних вод взяти до відома.

2. **Управлінню екології та природних ресурсів облдержадміністрації** вжити заходів щодо укладення договору з Українським науково-дослідним інститутом цивільного захисту на розробку проекту очищення шахтних вод ВП «Шахта «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» відповідно до Регіональної програми з охорони навколишнього природного середовища Луганської області на 2019-2025 роки.

Термін: до 15 березня 2019 року

3. **ДП «Первомайськвугілля» спільно з Департаментом економічного розвитку, торгівлі та туризму облдержадміністрації** опрацювати довідку про збитки завдані надзвичайною ситуацією, що виникла на шахті «Золоте» ДП «Первомайськвугілля» внаслідок прориву води в травні 2018 року та затоплення гірничих виробок. Про результати поінформувати регіональну комісію з питань ТЕБ і НС для подальшої класифікації надзвичайної ситуації.

Термін: до 28 лютого 2019 року

4. **ДП «Первомайськвугілля»** продовжити виконання заходів передбачених проектом «Здійснення невідкладних заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку з затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області» з метою недопущення подальшого затоплення гірничих виробок та поширення масштабів надзвичайної ситуації.

5. **Управлінню екології та природних ресурсів облдержадміністрації** створити робочу групу для вирішення питань, пов'язаних із розробкою та реалізацією проекту очищення шахтних вод ВП «Шахта «Золоте» ДП «Первомайськвугілля». До складу робочої групи залучити представників ДП «Первомайськвугілля», Луганської облдержадміністрації, Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, Попаснянської райдержадміністрації, Головного управління Держпраці у Луганській області, Другого воєнізованого гірничорятувального загону.

Термін: до 08 березня 2019 року

6. **Департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму облдержадміністрації** створити комісію для проведення обстеження виконаних робіт згідно проекту «Здійснення невідкладних заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку з затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області» та надати звіт, що включатиме в себе акти обстеження і дефектні акти. До складу комісії залучити представників Луганської облдержадміністрації, ОКП «Регіональне агентство сприяння інвестиціям», ДП «Первомайськвугілля», Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, Прокуратури Луганської області, Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, Попаснянської райдержадміністрації, Головного управління Держпраці у Луганській області, Другого воєнізованого гірничорятувального загону.

Термін: до 15 березня 2019 року

7. Департаменту економічного розвитку, торгівлі та туризму облдержадміністрації спільно з ОКП «Регіональне агентство сприяння інвестиціям» із залученням Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту за результатами звіту Комісії надати пропозиції щодо внесення корегувань до проекту «Здійснення невідкладних заходів, пов'язаних з запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку з затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області» для продовження виконання заходів з недопущення подальшого затоплення гірничих виробок та поширення масштабів надзвичайної ситуації.

Термін: до 29 березня 2019 року

II. Про попередження виникнення надзвичайної ситуації через відключення від електропостачання об'єктів ЛКСП «Лисичанськводоканал».

(Шилін С.І., Сурай В.А., Шведов В.М., Фат'янов М.А., Колосов А.В., Щеглаков Е.І.)

ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» відповідно до попередження про обмеження постачання електроенергії від 06.02.2019 № 113 за заборгованість у 142,6 млн грн (станом на 06.02.2019, крім того пені та штрафи 7,7 млн грн) починаючи з 09.00 21.02.2019 здійснило відключення об'єктів ЛКСП «Лисичанськводоканал» від електропостачання, а саме:

ВНС «Боровська», ВНС «Суміщена», ВНС «Привольнянська», ВНС «ГТВ», КНС № 12, КНС № 13.

Зазначена ситуація призвела до припинення централізованого водопостачання близько 40 000 абонентів (м. Привілля, м. Новодружеськ, с. Борівське та м. Лисичанська), а також 21 установі освіти та охорони здоров'я (дитячі садки, загальноосвітні школи, професійно-технічне училище, професійні ліцеї, міський консультативно-діагностичний центр, психіатрична лікарня, протитуберкульозний диспансер та обласна дитяча клінічна лікарня).

Рішенням виконкому Лисичанської міської ради від 02.10.2018 № 580 «Про початок опалювального сезону 2018-2019 років у м.м. Лисичанськ, Новодружеськ, Привілля» розпочато опалювальний сезон. Дії по припиненню електропостачання на об'єкти ЛКСП «Лисичанськводоканал» призведуть до зриву опалювального сезону в містах Лисичанськ, Новодружеськ, Привілля, що призведе до виникнення надзвичайної ситуації в даних містах. Так, в м. Лисичанську вже через зазначені події без підживлення залишилося 5 котелень КП «Лисичанськтепломережа» та без послуги з централізованого опалення у найближчий час опиняться 4 дитячих садки, 6 закладів освіти, 1 лікарня та 54 багатоповерхових будинки.

Станом на 15-00 21.02.2019 всі вищезазначені об'єкти ЛКСП «Лисичанськводоканал» залишаються знеструмленими та працюють в аварійному режимі.

При цьому слід зауважити, що знеструмлені об'єкти ЛКСП «Лисичанськводоканал», а саме КНС та МОС, забезпечують приймання і транспортування стічних вод та повинні працювати в цілодобовому режимі для забезпечення санітарно-гігієнічних, фізіологічних та побутових потреб споживачів.

Зазначена ситуація з відключення об'єктів ЛКСП «Лисичанськводоканал» за опалювальний сезон 2018/19 року спостерігається вже у третє та з 2014 року це перші відключення за борги водоканалів в зимовий період та при мінусових температурах. За інформацією Луганського обласного центру з гідрометеорології вночі 21.02.2019 очікується зниження температури повітря до -9°C .

Облдержадміністрацією з метою вирішення питання щодо забезпечення сталої роботи ЛКСП «Лисичанськводоканал» пунктом 4.2 протокольних доручень від 07.02.2019 за підсумками робочої наради щодо реалізації Закону України «Про ринок електричної енергії» підприємствами тепло-, водопостачання і водовідведення області керівнику ЛКСП «Лисичанськводоканал» надано доручення надати до Департаменту житлово-комунального господарства облдержадміністрації в термін до 15.02.2019 план заходів щодо забезпечення сталої роботи підприємства. Але по суті зазначене доручення не виконано, план заходів не надано, заборгованість за електричну енергію не врегульовано, що призвело до знеструмлення 14.02.2019 насосних станцій ЛКСП «Лисичанськводоканал».

Також з метою попередження виникнення надзвичайної ситуації в області Департаментом житлово-комунального господарства облдержадміністрації 20.02.2019 проведено робочу нараду за участю т.в.о. Генерального директора ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» Гриця В.В., виконавчого директора ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» Колосова А.В. та керівників підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення, по яким на 21.02.2019, відповідно до листа ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» від 06.02.2019 № 01-21/2/17, заплановано відключення об'єктів від електропостачання. За підсумками наради знайдено фінансове порозуміння щодо забезпечення оплат за спожиту електроенергію та відмінено відключення об'єктів зазначених підприємств від електропостачання, крім ЛКСП «Лисичанськводоканал».

Директором ЛКСП «Лисичанськводоканал» Фат'яновим М.А. не надані пропозиції щодо фінансового узгодження погашення боргів та зазначено, що єдиними джерелами забезпечення поточного споживання та погашення заборгованості перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» є заборгованість ДП «Сєверодонецьк ТЕЦ» у сумі 3,2 млн грн, ПАТ «Лисичанськвугілля» у сумі 3,6 млн грн та наявність не профінансованої затвердженої тарифної різниці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 110 у сумі 12,7 млн грн.

Слід зазначити, що на фоні загальної заборгованості перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» у сумі 142,6 млн грн та щомісячного поточного споживання у сумі маже на рівні 5,0 млн грн, зазначені джерела не є вирішальними для стабілізації оплат за спожиту електроенергію.

У той же час керівництвом підприємства не здійснюється робота щодо покращення розрахунків споживачів за надані послуги водопостачання та водовідведення.

За результатами доповіді та з урахуванням обговорення **комісія вирішила:**

1. **ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»** негайно відновити та забезпечити безперебійне електропостачання об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства області, а також не допускати їх відключення.

Термін: невідкладно

2. **Лисичанській міській раді спільно з Головним управлінням ДСНС України у Луганській області** узгодити графіки підвозу води та забезпечити підвіз технічної та питної води до населення та соціальних об'єктів м. Лисичанськ, м. Привілля, м. Новодружеськ та котельень КП «Лисичанськтепломережа» на період до відновлення електропостачання на об'єкти ЛКСП «Лисичанськводоканал».

Термін: невідкладно

3. **Лисичанській міській раді** довести через засоби масової інформації до населення графіки підвозу води.

Термін: невідкладно

4. **Департаменту житлово-комунального господарства облдержадміністрації:**

4.1 Підготувати звернення до Голови Верховної Ради України щодо виділення Луганській області субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування.

Термін: до 26 лютого 2019 року

4.2 Підготувати звернення до ДП «Севєродонецька ТЕЦ» та ПАТ «Лисичанськвугілля» щодо пошуку шляхів вирішення питання погашення існуючої заборгованості перед ЛКСП «Лисичанськводоканал» за надану послугу з централізованого водопостачання.

Термін: до 26 лютого 2019 року

4.3 Організувати проведення наради за участю керівництва Лисичанського міськвиконкому, ЛКСП «Лисичанськводоканал», ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» для вирішення питань щодо забезпечення ЛКСП «Лисичанськводоканал» погашення заборгованості та оплати поточного споживання електричної енергії перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання».

Термін: до 22 лютого 2019 року

5. Рекомендувати Лисичанській міській раді:

5.1 Заслухати та за результатами розглянути питання щодо відповідності займаній посади директора ЛКСП «Лисичанськводоканал».

5.2. Звернутись до суду щодо примусової реструктуризації боргу ЛКСП «Лисичанськводоканал» перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та отримання заборони на відключення об'єктів ЛКСП «Лисичанськводоканал» від електропостачання.

6. Керівнику ЛКСП «Лисичанськводоканал»:

6.1. З метою стабілізації розрахунків за спожиту електроенергію вжити заходи щодо подальшої реалізації вимог Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення».

Термін: терміново

6.2. Здійснити корегування тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення до економічно обґрунтованого рівня. Провести розрахунок розміру втрат за період розгляду уповноваженим органом розрахунків тарифів згідно діючого законодавства.

Термін: терміново

6.3. Вжити заходів щодо стягнення заборгованості з населення за спожиті послуги та провести аналіз роботи абонентського відділу щодо викриття комерційних втрат та несанкціонованих підключень до мереж водопостачання.

Термін: терміново

III. Про інформування щодо стану об'єктів життєзабезпечення та інфраструктури області.

(Сурай В.А., Мирошніченко В.Ф.)

З метою забезпечення своєчасного реагування на аварійні ситуації, що виникають на об'єктах життєзабезпечення та інфраструктури Луганської області, та прийняття управлінських рішень щодо їх ліквідації, вкрай важливим

є стале інформування керівниками місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єктів критичної інфраструктури та життєзабезпечення про всі випадки виникнення аварійних ситуацій.

Збір та узагальнення інформації про всі надзвичайні події та ситуації, що виникають на території Луганської області здійснюється оперативними черговими управління з питань цивільного захисту облдержадміністрації. На сьогодні забезпечено цілодобове чергування. Проте, досить часто інформація від райдержадміністрацій та міськвиконкомів надходить в неузагальненому вигляді, несвоєчасно або не надходить зовсім. Відсутність інформації може призвести до прийняття не ефективних та не виважених рішень.

За результатами доповіді та з урахуванням обговорення **комісія вирішила:**

1. **Міським головам міст обласного значення, головам райдержадміністрацій** забезпечити стале інформування керівництва Луганської облдержадміністрації через управління з питань цивільного захисту облдержадміністрації про всі випадки аварійних ситуацій на об'єктах життєзабезпечення та інфраструктури на підвідомчій території, причини виникнення і виконані заходи з їх ліквідації за формою, що додається. Інформацію надавати щоденно станом на 07:00 та 17:00.

Термін: постійно

Заступник голови комісії

Секретар комісії

Ю. КЛИМЕНКО

І. ВАСЕРУК

Додаток до протоколу регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій від 21 лютого 2019 року № 4

**Інформація про аварії
на об'єктах життєзабезпечення та інфраструктури
Луганської області станом на . .2019**

Населений пункт, де виникла аварійна ситуація (район та населений пункт)	Опис аварійної ситуації, причини виникнення	Час та дата відключення	Кількість абонентів	Термін усунення та заходи які вживаються
1	2	3	4	5
	ГАЗОПОСТАЧАННЯ			
	ВСЬОГО		0 абонентів	
	ВОДОПОСТАЧАННЯ			
	ВСЬОГО		0 абонентів	
	ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ			
	ВСЬОГО		0 абонентів	
	ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ			
	ВСЬОГО		0 абонентів	